उपाहारः Slight refreshment (fruits, sweetmeats &c.).

उपे 2 P. [उप-इ] 1 To approach, come near, arrive at, reach (a place, person &c.); परमं साम्यमुपैति Muṇḍ. Up. 3. 1. 3. लतामुपेत्य Ś. 1; so राजानम्, दुर्गम् &c. योगी परं स्थानमुपैति चाद्यम् Bg. 8. 28, 10. 15, 9. 28. —2 To go to (a master), become a pupil. उपेत्य पप्रच्छ Praśna. Up. 1. 2; 6. 1. —3 To have intercourse with (a woman), cohabit; वाच्यश्चानुपयन् पतिः Ms. 9. 4. —4 To under go, perform, undertake, practise; तपः, सत्रम् &c. —5 To go to or pass into any state; योगम् R. 16. 84; भेदम् Ku. 2. 4; to fall into (misfortune &c.); क्षयम्, मत्युम्, सुखम्, इःखम्, निदाम् &c. —6 To obtain, attain to; तस्य प्रिया ज्ञातयः सुकृतमुपयन्ति Kauṣ. Up. 1. 1; उपैति शस्यं परिणामरम्यताम् Ki. 4. 22. —7 To incur, be present at. —8 To fall to one's lot or share, befall; उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः Pt. 1. 361; Bg. 6. 27. —9 To consider as, admit, acknowledge.

उपायः 1 (a) Means, an expedient, remedy; शक्यो-वाप्नुमुपायतः Bg. 6. 36. उपायं चिन्तयेत्प्राज्ञस्तथापायं च चिन्तयेत् Pt. 1. 406; मिय क्षीणोपाये प्रणिपतनमात्रैकशरणे Amaru. 25; Bhāg. 10. 48. 2; Ms. 8. 48, 7. 177. (h) A plan, contrivance; े निलया Mu. 1. 5. (c) A mode, way, stratagem. उपायेन तु यच्छक्यं न तच्छक्यं पराक्रमैः । H. -2 A fact. circumstance; U. 7. -3 Beginning, commencement. -4 Effort, exertion; वश्यात्मना तु यतता शक्योऽवाप्तुमुपायतः (योगः) Bg. 6. 36; Ms. 9. 248; 10. 2. -5 A means of success against an enemy; (these are four:- सामन conciliation or negotiation, दानम bribery; भेदः sowing dissensions; and देण्डः punishment (open attack); some authorities add three more:- माया deceit; उपेक्षा trick, deceit or neglect; इन्द्रजाल conjuring, thus making the total number 7); चतुर्थोपायसाध्ये तु रिपौ सान्त्वमपिकया 🕉 2. 54; सामादीना-सुपायानां चतुर्णामपि पाण्डिताः Ms. 7. 109. - 6 Joining (as in singing). -7 Approach. -8 Initiation, thread ceremony (=उपनयन); अपि वा वेदतुल्यत्वाद् उपायेन प्रवर्तेरन् MS. 6. 2. 22 (where शबर explains उपायेन प्रवर्तेरन् as उप-नयनेन सह प्रवर्तेरन्।). –Comp. –आक्षेपः (In Rhet .) Deprecatory speech making mention of the remedy; Kāv. 2. 151. -चत्रध्यम् the four expedients against an enemy; see above (5). -चिन्ता devising an expedient or scheme. - इ a. fertile in expedients. - त्रीयः the 4th expedient, i. e. दण्ड or punishment. -योगः application of means or remedy; एतेरपाययोगेस्त शक्यास्ताः परिरक्षितुम् Ms. 9. 10. -विकल्पः Alternative strategic means; Kau. A. 9.

उपायनम् 1 Going near, approach. -2 Becoming a pupil of. -3 Engaging in any religious rite. -4 Undertaking, beginning; नत[°]. -5 A present, gift; मालाविकोपायनं प्रेषिता M. 1; तस्योपायनयोग्यानि वस्तूनि सारतां पतिः Ku. 2.37; R. 4.79; शरीरिणां श्रेय उपायनं वपुः Bhāg. 10.2.34.

उपायिक a. Conducive to.

उपायिन a. 1 Skilled in the use of means, having means. -2 Approaching. -3 Having sexual intercourse with.

उपाद्ध a. Ved. Approaching.

उपेत p. p. 1 Come near, approached, arrived at; लोकाश्च वो मयोपेता देवा अप्यनुमन्वते Bhag. 10. 23. 32. -2 Present. -3 Endowed with, possessed of, having; with instr. or in comp.; पुत्रमेवंगुणोपेतं चक्रवर्तिनमाप्नुहि S. 1. 12. -4 Blockaded. -5 Fallen into. -6 Approached for sexual gratification.

उपेतिः f. Arrival, approach.

उपेतृ a. 1 Approaching near to. -2 Contriving, one who uses expedients; Ms. 7. 215.

उपेय pot. p. 1 To be gone to or approached. -2 To be effected by means; उपायदर्शने M. 1. -3 Assailable. -4 To be sought; Ms. 7. 215. -5 To be obtained. -6 To be approached sexually; -यः A thing to be obtained; अवरः श्रद्धयोपेत उपेयान्विन्दतेऽज्ञसा Bhag. 4.18.4.

उपेयिवस् a. (उप इण् कसु P. III. 2. 109) One who has gone near उपेथिवांसि कर्तारः पुरीमाजातशात्रवीम् Si. 2. 114.

उपेक्ष् 1 A. 1 To neglect, overlook, disregard, connive at; किमात्मानिर्वादकथामुपेक्षे R. 14. 34; उपेक्षते यः श्रथ-छम्बिनीर्जटाः Ku. 5. 47. -2 To let escape or let go; नोपेक्षेत क्षणमि राजा साहासकं नरम् Ms. 8. 344. -3 To quit, abandon. -4 To despise, slight. -5 To notice, consider, have regard to; एवमुचावचानर्थान् प्राहुः ते उपेक्षितच्याः Nir. -6 To look at, regard, perceive; प्रासादस्था ह्युपेक्षत Nala. 22. 5.

उपेक्षक a. 1 Disregarding, neglecting. -2 Patient, enduring.

उपेक्षणम् = उपेक्षा.

उपेक्षणीय a. To be overlooked, disregarded; object of indifference

उपेक्षा 1 Overlooking, disregard, neglect. -2 Indifference, contempt, disdain; इर्गामुपेक्षां हतजीवितेऽस्मिन् R. 14.65. -3 Leaving, quitting. -4 Endurance, patience. -5 Dissent. -6 Neglect, trick or deceit (one of the 7 expedients in war). -7 A sort of भावना in Yoga, q. v. -8 Regard, consideration.

उपेडकीय Den. P. (उप-एडक) To behave as a sheep towards; Kāsikā on Pāṇini VI. 1. 94.

उपेनित a. Driven or pressed in. Sat. Br.

उपेन्द्रः [उपगत इन्द्रं अनुजत्वात्] N. of Visnu or Krisna as the younger brother of Indra in his 5th or dwarf incarnation; see इन्द्र; उपेन्द्रवज्रादिप दारुणोऽसि Git. 5; यदुपेन्द्रस्त्वमतीन्द्र एव सः Si. 16. 70. —Comp. —वज्रा f. N. of a metre; see App. —अपत्यम् Madana, God of love. ... उद्भरोपेन्द्रापत्यपराक्रमैकनिधयो भद्राणि संतन्वते Chola-Champu P. 27, verse 61.